

"נקודה טובה" - מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

גיליון 46 - שנת תשפ"ז גיליון "ניצבים וילך" - כ"ג אלול תשפ"ו, 5 לספטמבר 2026.

לע"נ אמו"ר ר' יוסף-חיים ב"ר יעקב רוט ז"ל

ב"ה

"נקודה טובה" לפרשת "ניצבים-וילך" - בין ערבות הדדית לסינרגיה

פרשיות "כי תבוא" ו"ניצבים" עוסקות בחידוש הברית לקראת הכניסה לארץ. וכך, ביומו האחרון עלי אדמות כינס משה את כל ישראל ואמר:

אַתֶּם נִצְבִּים הַיּוֹם בְּלִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם רְאִשֵׁיכֶם שְׁבִטֵיכֶם זָקְנֵיכֶם וְשֹׁטְרֵיכֶם כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל. טַפְּכֶם נְשֵׁיכֶם וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב מַחֲנֶיךָ מֵחֹטֵט עֲצִיף עַד שֹׂאב מִיָּמֶיךָ. לְעֶבְרְךָ בְּבֵרִית ה' אֱלֹהֶיךָ וּבְאֻלָּתוֹ... לְמַעַן הָקִים אֶתֶּךָ הַיּוֹם לֹא לְעַם... (וּגַם) וְאֵת אֲשֶׁר אֵינָנוּ פֹּה עִמָּנוּ הַיּוֹם (דברים כט, ט-יד).

בפסוקים אלה מתגלה הברית בשלושה מעגלים: האדם, הקהילה והעם. וכולם ניצבים ושותפים בברית עם הקב"ה: מן היאנשים השקופים ועד ראשי הקהל. מן הנוכחים ועד אלה שיולדו בעתיד אל תוך הברית הזאת. ברית עולם של ייעוד. ברית שיש בה אהבה ויראה ושותפות דרך בתיקונו של עולם והיא מבוססת על שותפות ולא על כדאיות.

במעגל הפרטי מתבטאת הברית בתיקון המידות, בשיפור עצמי ובקרבה אל ה'. ואילו במעגל הכללי, ייעודו של עם ישראל הוא להיות דוגמה ומופת לכל העמים, בבחינת 'עם סגולה' ו'אור לגויים' - כחלוץ ומוביל לעמים כולם.

ללמדך, שהברית בנויה מכל המעגלים גם יחד. כי עם שאינו חי לאור ערכי הברית, לא יוכל לממש את ייעודו כעם סגולה, למרות אחדותו. ומאידך, קהילות ומגזרים מפורדים ומפורדים - אפילו אם צדיקים גמורים הם, יחסרו את מימד ה'עם' והאחדות וגם הם יכשלו בדרך אל היעד. וזוהי בעיית הפירוד בה אנו שרויים.

הפתרון הוא בעזרת הכלל: "כל ישראל ערבים זה לזה" (סנהדרין כז ע"ב). במימד ההלכתי, משמעותו - שאדם יכול להוציא את חברו ידי חובת מצווה מסויימת, אף שהוא עצמו כבר יצא ידי חובה, כי הוא בבחינת "ערב" לחיוב של חברו. וכך, בעל תוקע הבא לתקוע בשופר לחולה בראש השנה, יכול לברך עבורו את ברכת המצוות, אף שהוא כבר יצא ידי חובה. כי חיובו של חברו קשור גם אליו. ומכאן אנו למדים כי כולנו ערבים ואחראים זה לזה וזה בזה. וכולנו שותפים לא רק לברית הגורל - לסבל ההיסטורי שלנו אלא גם לברית היעוד - למטרות וליעדים העומדים לפנינו - שנאמרו לעם כולו.

נעיר כי הערבות אינה רק אחריות הדדית. כי כאשר היחידים מתחברים ופועלים יחד, נוצר כוח חדש הגדול מסכום חלקיו כתוצאה מהפריה הדדית, שיתוף פעולה, ייעול ועוד. ובלשון ימינו זהו עקרון הסינרגיה – האגבור, מכפיל הכוח.

ואכן, כל היעדים והמטרות, השכר והעונש נאמרו בתורה לעם ישראל כולו ולא לבודדים ולמתבדלים. וכאשר ההתבדלות הופכת לניתוק מן הכלל, היא מחמיצה את העיקר - את המימד היסודי של הברית, שנכרתה רק עם עם שלם.

"נקודה טובה" - מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

גם כשהאדם עומד לבדו לפני קונו, הוא אינו מתפלל רק על עצמו, אלא כחלק מכלל ישראל ותמיד בלשון רבים: "סלח לנו", "רפאנו" ועוד. ואכן חז"ל הינחו אותנו כי **"לעולם ישתף אדם עצמו עם הציבור"** בתפילה (ברכות ל ע"א). ולאור דברנו, ניתן אולי לראות את הדברים בהרחבה, כקריאה לשיתוף, לאחדות ולשילוב - "עם הציבור" לא רק בתפילה, אלא בכל שטחי החיים.

ומכאן לסיפור אישי השלוב ברעיון זה. באחד הימים הראשונים של הטירונות נדרשנו לרוץ, להקיף ולהגיע חזרה בזמן. החרוצים אצו רצו והגיעו בזמן ואילו האיטיים, אחרו. רוצו שוב כולכם, רעם קולו של הסמל. אבל אנחנו הגענו בזמן, טענו הזריזים. תפנימו מהר שאתם כולכם יחידה אחת. כי כשתגיע העת להסתער, תרצו את כולם לצידכם. וכך, בסיבוב הבא השתדלנו גם לסייע לחלשים. הבנו כי: "אחד בשביל כולם וכולם בשביל אחד",¹ זו לא סיסמה אלא דרך חיים.

ברית ושותפות, אחריות וערבות - זהו מכפיל הכוח הסינרגטי (סינרגיה - אֶגְבּוֹר), ההופך אותנו לעם חזק ומאוחד.

ובל נשכח כי הצעד הראשון בברית עם הקב"ה, הוא הברית שבינינו - להיות יחד לעם.

מרכת שמת life

משה רוט

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת! הפץ בין חבריך.**

¹ כמאמרם של שלושת המוסקטרים.